

COMMUNIO

20 let

pastýřský list biskupa elekta Pavla

Milí přátelé, sestry a bratři, srdečně vás všechny zdravím a píši vám k letošní postní době, abych vás pozdravil, povzbudil a také pozval.

V tomto roce je pár dnů před Popeleční středou den mezi jinými nenápadný, letos vycházející na sobotu – 25. únor. Tytam jsou doby, kdy se mu říkalo Vítězný únor na neslavnou památku bolševického puče v roce 1948. Podíváme-li se dnes do kalendáře, rudou rubriku tohoto smutného výročí tam našťestí nenajdeme. V tento den, 25. února, je však v církvi vzpomínána jedna z obětí „Vítězného února“, novodobý mučedník, katolický kněz Josef Toufar, farář v Číhošti na Vysočině. Muž, kterého k smrti utýrali v roce 1950, dva roky po komunistickém převratu, příslušníci tehdejší Státní bezpečnosti. Utýrali jej proto, že byl Kristův, protože Krista a církev nenáviděli. 25. února 1950, v den smrti Josefa Toufara, byla sobota, stejně jako letos. A stejně i letos, 67 let od Toufarovy smrti, má smysl si připomenout význam neokázalé každodenní zbožnosti a hluboké osobní modlitby, která byla pro otce Josefa charakteristická a která nám může být příkladem a výzvou v letošním postu. Biblický půst není dobou trápení, nýbrž dobou, ve které se máme zastavit, zorientovat svůj duchovní kompas a svůj život znovu obrátit k Bohu. Postní doba je voláním k opravdovosti mého života, ke konfrontaci s realitou mé nedostatečnosti, slabosti a hříšnosti, dobou,

ve které je více než kdy jindy prospěšné poněkud se stáhnout z prožívání vnějškovosti do svého nitra, do samoty s Bohem. V této samotě v nitru pak daleko plněji prožíváme půst i modlitbu, v této samotě, která však není špatně snášenou osamoceností, nýbrž životodárným tichem pro duši, nahlížíme pak očistěným duchovním zrakem svůj vlastní život i praxi naší křesťanské víry. Právě tehdy, když dokážeme být v tichu postní doby sami, vytváříme ve svém srdci dostatečný prostor ticha, aby do něj mohl promluvit Bůh. Vždyť Bůh přece v hluku není. (1Kr 19, 11–13) Tak jdeme cestou, kterou šel náš Mistr a Pán, který čas od času odcházal od svých žáků kousek stranou, aby se modlil. (Mk 1, 35) Tak jdeme cestou, kterou šla Ježíšova matka Panna Maria se svou vnitřní modlitbou, (L 2, 19) tak jdeme křesťanskou cestou neokázalé a tiché modlitby podobně jako i Josef Toufar.

Vloni, pár minut po biskupské volbě, jsme se s manželkou a několika málo blízkými přáteli vydali do Číhoště, která je od Želiva nedaleko. Vyrazili jsme z radostného hluku synody a vešli jsme do tichého venkovského kostelíku. U Toufarova hrobu jsme se zastavili a modlili. Myslel jsem při tom na číhoštského faráře a počítal s jeho přímluvou. Měl jsem před očima toho prostého kněze, který nebyl ani učený teolog ani fenomenální kazatel; muže, na němž se ukázaly rány, kterými trpěla Kristova

církev během komunistického protikřesťanského běsnění v 50. letech; prostého venkovského kněze, který se stal mučedníkem, aniž by tomu šel jakkoli naproti...

Pak jsme se v tichosti vrátili do slavicího společenství synody v želivském klášteře. A proč vám to píšu? Protože pro mne to byl silný zážitek. Vystoupit na chvíli z rušného sdělování dojmů, dialogů plných radosti i rozmrzelosti, blahopřání a zjitřených emocí. Vystoupit do ticha modlitby, a po chvíli se zase vrátit, protože nám, kteří žijeme ve světě, není dáno mnoho ticha a vlastně ani být dáno nemůže, protože Krista nehlásáme tichem, víra je ze slyšení, učí nás apoštol. (Ř 10, 17)

Chci vás povzbudit k podobnému vykročování do ticha v letošní postní době. Vykračujte z hluku světa do samoty ticha s Bohem, klidně jen na pár chviliek denně, neokázale a prostě. Chci vás povzbudit, abyste velmi vážně brali Boží vedení ve svých životech a abyste se nepodceňovali, byť byste žili velmi prostý a zdánlivě fádní život – jsou totiž na tomto světě věci, které pokud neuděláte vy, nikdo jiný je neudělá. Máte v církvi své nezastupitelné místo, úlohu, obdarování. Vaše služba může být stejně nenápadná jako služba číhoštského faráře a může vydat velmi dobré plody. Možná je neuvídíte hned a možná je ani neuvídíte vy sami, ale tak to na světě chodí, že ne vždycky sklízí ten, kdo zasel.

Být křesťanem je nejen o tichu modlitby, ale i o skutcích. Na začátku postní doby se

Obsah

Úvaha o službě	4
Vánoční zamyšlení.....	4
Pozvánka	6
První rok slovenských starokatolíků.....	7
Rozhovor se slovenskými starokatolíky	9
Evropské setkání Ťaizé v Rize	11
Svatý Jan Nepomucký	13
Zprávy	15

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00
ISSN 1805-1243
Registrační číslo MK ČR E 20002.
Vyšlo 1. 3. 2016
tel. 224 319 528
e-mail: stkat@starokatolici.cz
www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada. **Náklady na výrobu tohoto čísla činí 20 Kč.** Děkujeme za příspěvek na papír a tisk. Grafická úprava a DTP: Marek Bárta

Neoznačené fotografie archiv redakce.

Úvaha o službě

rozhodla synodní rada uspořádat v církvi sbírku na podporu potravinových bank. Každý váš dar pomůže konkrétnímu člověku, který je v tísní – chudým lidem, osamělým matkám s dětmi v nouzi, bezdomovcům, propuštěným vězňům. Nemusí to být velké věci, které děláme, protože pomáhat se dá i velmi nenápadně. Konečně evangelium Popeleční středy nás k tomu přímo vyzývá: „Když ty prokazuješ dobrodiní, ať neví tvá levice, co činí pravice, aby tvé dobrodiní zůstalo skryto, a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.“ (Mt 6, 2–4) Je to dost prosté k pochopení i provedení.

Letošní postní doba bude jiná tím, že v jejím průběhu u nás přivítáme utrechtského arcibiskupa Jorise a další biskupy, kteří přijedou, aby nám vysvětili nového biskupa. Těším se, že se 1. dubna všichni sejdem ve zdech břevnovského arciepatství, abychom spolu děkovali Bohu za dar víry a povolání, a druhý den, 2. dubna, uvedeme nového biskupa do katedrály. Moc se na vás těším a srdečně vás na tuto slavnost naší církve zvu.

Přeji vám dobře prožitou postní dobu a prosím vás o modlitbu – s tou to nemůžete nikdy přehnat (a v postní době snad už vůbec ne).

Váš bratr

V těch dnech vyšel na horu k modlitbě; a celou noc se tam modlil k Bohu. Když nastal den, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které také nazval apoštolý: Šimona, kterému dal jméno Petr, jeho bratra Ondřeje, Jakuba, Jana, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Tomáše, Jakuba Alfeova, Šimona zvaného Zélóta, Judu Jakubova a Jidáše Iškariotského, který se pak stal zrádce. Sešel s nimi dolů a na rovině zůstal stát; a s ním veliký zástup lidu z celého Judska i z Jeruzaléma, z pobřeží týrského i sidonského; ti všichni přišli, aby ho slyšeli a byli uzdraveni ze svých nemocí. Uzdravovali se i ti, kteří byli sužováni nečistými duchy. A každý ze zástupu se ho snažil dotknout, poněvadž z něho vycházela moc a uzdravovala všechny. (Lk 6, 12–19)

Povolání ke službě, ke křesťanskému apoštolátu, lze v souladu s významem tohoto úryvku z evangelia chápat jako obrazný výstup na horu, na kterou nás náš Pán vzal, ukázal nám, co máme dělat, modlil se za nás i s námi, abychom mohli sejít dolů a svědčit o něm poté, co nastal náš čas služby. „Na rovině“, tam dole pod horou, začínáme svoje všednodenní působení, pro které jsme byli Kristem zmocněni, tak jako tehdy apoštolové. Apoštol je zvěstovatel evangelia a tento výraz znamenal původně „ke službě nebo konkrétní akci zplnomocněný důstojník“. Poznat jaký je ten můj úkol, je nejvlastnější částí povolání. Někdo to ví už od počátku a jiný to dlouze a složitě hledá. Víme-li to, jsme takřka blahoslavení, protože jsme našli své pole působnosti a nemusíme se toulat životem bez cíle a užitku, nebo si vytyčovat cíle náhradní.

Každá etapa cesty nese různá pokušení a scetí, které čekají na každého, kdo se rozhodne následovat Pána svým životem, a je nezbytné se na sebe čas od času podívat v „Duchu a v Pravdě“, abychom ve službě vědomě či nevědomě nezašli tak hluboce mimo jako Jidáš, ten z apoštolů, který zradil svého Pána. Je to přání, je to prosba za nás za všechny, za celou církev a její směřování, je to modlitba, jsou to ruce zvednuté k nebi. Je to pravá skutečnost našich životů, ve které nechceme zklamat ani ty, ke kterým jsme posláni, ani Krista, který nás k nim posílá. Nejsme opuštěni ani na cestě, Ježíš není mimo naše životy, ale je v nich s námi v našich všednodenních událostech, ve společenství, slově i svátostech. „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho přibyték.“ Chce konat i skrze nás. Můžeme ho spatřit v obyčejných i nejbídnějších lidech volajících do naší relativní pohody: „Podívejte se na nás alespoň vy a udělejte aspoň něco,

ostatní už nás dávno odepsali a odvrátili od nás svůj zrak!“ Že je to těžká práce, že se často obrátí proti pomáhajícímu, že ten často zůstane jen méně či více využit, že z deseti si doopravdy nechá pomoci třeba jen jeden a vystoupí z bludného kruhu nesamostatnosti a bědné závislosti? Ano, je to pravda, ale pro nás to zůstává stále naléhavou výzvou, vždyť se nazýváme křesťany – platí vůbec ještě o nás, to co na začátku: „Podívejte se na ně, jak se milují!“

Kostely a modlitebny, do kterých chodíme, jsou především místem setkávání, místem, kde padají bariéry a lidé mnohdy tak rozdílní se mohou sjednotit ve společenství v jedno tělo – jehož hlavou je Kristus. Jsou to místa tázání se a hledání, místa modlitby a nalézání odpovědi. Smyslem je otevřít se dokořán těm, kteří mají zájem nahlédnout a spatřit další rozměr svého lidství. Vzbudit o duchovní svět zájem, dát jistotu víry, že Bůh existuje a vede člověka ke spáse a k naději na věčný život s Kristem. V dnešní době není místo

na pámbičkaření ani na laciné nábožné průpovídky – svět je unaven a společnost přesytena mnoha slovy. Hlásá se svoboda bez omezení, která vystřeluje do nevidaných výšin a hodně často nenápadně sklouzává do temných hlubin nejrůznějších závislostí a totalit všeho druhu. Ten nejnovější druh, totalita ekonomická, je obzvlášť trýznivá. Jako by nic jiného nebylo? Evangelium je jasným světlem i dnes, přestože bylo člověkem už mnohokrát překrouceno. Také i nám dává naději na smysluplný život, který se nerozplizne v hloupé reklamě na kečup a životní pojištění. Každý „apoštol“ by měl být především průvodcem a rádcem na cestě a svědčit při tom o Kristu, který ho povolal jako učedníka a dal mu sílu tuhle cestu nabízet hledajícím jako životní alternativu.

Jakou cestu každý z nás urazil a kde se dnes nachází? Kde jsou ti, které jsme od začátku znali? Kam směřujeme a co máme před sebou? V jaké atmosféře konáme svou službu a v jaké žijí naše farní rodiny? Kde končí naše osobní zodpovědnost? Co z nás vychází? Jaký zástup k nám přichází s očekáváním, protože „neseme Krista“? A jsme schopni přinášet uzdravení pokažených věcí kolem nás? Přijď, Pane Ježíši!

☒ Karel Kolářek
farář v Jablonci nad Nisou a Desné

Pozvánka

na biskupské svěcení
Pavla Benedikta Stránského

Vážení čtenáři, přátelé, kolegové v duchovní službě, bratři a sestry, pro naši církev i pro mne osobně se blíží velký den – svěcení nového, v pořadí čtvrtého českého starokatolického biskupa. Proto chci teď každého z Vás osobně pozvat na tuto slavnost. Svěcení bude **v sobotu 1. dubna 2017 od 13⁰⁰ h v bazilice sv. Markéty v Praze-Břevnově v benediktinském arcidiákonství**. Hlavním světitelem bude arcibiskup utrechtský Dr. Joris Vercammen a spolusvětiteli vídeňský biskup Dr. Heinz Lederleitner a pařížský biskup Pierre Whalon. Bohoslužba uvedení do služby biskupa (intronizace) pak bude **v neděli 2. dubna 2017 od 10⁰⁰ h v katedrále sv. Vavřince na Petříně**. Udělá mi radost, když na mou biskupskou konsekraci, která bude svátkem nejen české církve, ale kterou s námi budou slavit i ostatní církve Utrechtské unie, anglikánské společnosti a české ekumeny, dorazíte spolu se svými duchovními ze všech farností z celé země, i z bratislavského společenství, samozřejmě. A budu rád, když se s Vámi setkám i den po svěcení, v neděli 2. dubna, kdy budu předsedat ve společenství presbyteria prvnímu slavení eucharistie v naší katedrále sv. Vavřince na Petříně v Praze jako nově vysvěcený biskup. Každého z Vás chci také osobně pozvat po bohoslužbě na pohoštění, které bude situováno do budovy kláštera, jakož i na pohoštění po nedělní bohoslužbě v naší katedrále. Těším se na setkání s Vámi a prosím o Vaši modlitbu

Váš
+ Pavel

První rok slovenských starokatolíků

Je to už takmer rok, čo sa v Bratislave znovuzrodila starokatolícka komunita. (Společenství zatím funguje jako občanské sdružení „Starokatolíci na Slovensku“, administráci společenství je pověřen jáhen Martin Kováč – pozn. redakce.) Presne pred rokom sme ešte nevedeli, ako a či to vôbec bude fungovať. Dokážeme oslovit vôbec nejakých ľudí? Ako budú prebiehať naše stretnutia?

Po zabezpečení potrebného priestoru na pôde Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského (EBF UK) sme v prvom rade museli nájsť kňaza, ktorý by nám pomohol so slávením eucharistie. Na túto úlohu sa láskavo podujal brat Pavel Vichlenda z Brna, ktorému patrí naša nesmierna vďaka. V mori pochybností sme sa prvýkrát stretli na bohoslužbe 6. marca 2016. Účasťou sme boli prekvapení a samozrejme aj potešení. Po bohoslužbe sme sa zišli pri malom občerstvení a pri šálke kvalitnej výberovej kávy, ktorú nám dodnes pravidelne pripravuje náš barista Martin Kulich.

Pozitívna skúsenosť nás povzbudila v našej ďalšej činnosti. Začali sme sa pravidelne stretávať každú nedeľu o 16. hodine. Na tomto mieste treba napísať, že ústrednou postavou nášho spoločenstva je diakon Martin Kováč, bez ktorého by nič z tohto nebolo možné. Dôležitú pomoc sme taktiež našli v Rev. Dr. Walterov Baerovi, kňazovi episkopálnej cirkvi na dôchodku žijúcemu vo Viedni, kde v súčasnosti ako duchovný vypomáha Starokatolíckej cirkvi v Rakúsku. Walter sa

taktiež stal našou neodmysliteľnou súčasťou a požehnaním, za čo sme veľmi vďační. Počas bohoslužieb, ktorým predsedá, slávime anglicko-slovenskú liturgiu a kázeň je tlmočená do slovenčiny niekým zo spoločenstva. 1. mája 2016 nás potešil svojou prvou návštevou dnes už emeritný biskup Dušan Hejbal, s ktorým sme spoločne prežili dva dni v Bratislave a hovorili o starokatolíckych špecifikách. Dva týždne potom, teda v nedeľu Zoslania Duha svätého, sme prvýkrát slávili ekumenickú bohoslužbu podľa tzv. limeskej liturgie. Našími ekumenickými hosťami boli evanjelickí duchovní Ondrej Prostredník a Eva Guldánová a metodistický farár Ivan Lukáč. Po štvormesačnom úsilí prišiel čas prázdnin a každý z nás mal svoje plány na oddych. Napriek tomu sme sa však dokázali pravidelne stretávať. Okrem toho Slovenský rozhlas 7. augusta odvysielal v rámci oblúbenej relácie „Host nedeľného rána“ rozhovor o ekumenizme s naším diakonom Martinom Kováčom.

v Žiline, kde sa spoločne s Jurajom Jordánom Dovalom, brnenským biskupom ČČSH, a rímskokatolíckym kňazom Ladislavom Herýanom zúčastnil diskusného večera Nadácie Polis „O zložitosti života a Božom milosrdenstve medzi nami“. Táto diskusia bola vysielaná v priamom prenose on-line.

Keďže vnímame starokatolícku cirkev ako historickú cirkev pre súčasnosť, sme aktívni aj na sociálnych sieťach, kde sa snažíme ukázať autentické posolstvo evanjelia v celospoločenskom diskurze. Na našej webovej stránke zverejňujeme kázne, ku ktorým má prístup široká verejnosť. Od decembra sme začali rozosielať záujemcom pravidelný newsletter, v ktorom informujeme nielen o aktivitách našej komunity, ale aj o zaujímavých aktivitách ostatných farností, celocirkevnom dianí a novinkách zo starokatolíckeho sveta.

Nový rok je tu a my nechceme zostať stáť. Našou víziou je aj ďalej kráčať cestou otvoreného, transparentného, katolíckeho a ekumenického kresťanstva. Aj preto nás už 5. februára 2017 navštívi Jakub Pavlús, pastoračný pracovník ČCE, ktorého sme v minulom roku podporili, keď mu Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku nepredĺžila pracovnú zmluvu kvôli jeho tolerantnému prístupu k otázke registrovaných partnerstiev – a to práve v čase, keď sa stal otcom dvojčiek. Dňa 12. marca 2017 sa opäť stretneme pri ekumenickej bohoslužbe „za otvorenosť a toleranciu v spoločnosti“ so zaujímavými hosťami, ktorá bude tentokrát súčasťou bratislavských aktivít usilujúcich sa o prevenciu proti extrémizmu, keďže blízky 14. marec je neslávnym výročím vzniku vojnového Slovenského štátu.

☒ *Juraj Dovčík a Viera Bednáriková*

Rozhovor se slovenskými starokatolíky

Čo vám dávajú naše bohoslužby v Bratislave?

Martin & Majka Kulichovi: Starokatolícke bohoslužby v Bratislave sú pre nás najmä možnosťou stretávať sa s ľuďmi, ktorí chcú žiť kresťanstvo v súlade s rozumom. Ktorí chápu kresťanstvo nie len ako náboženstvo, ale aj ako komunitu, ktorá je súčasťou občianskej spoločnosti. Tiež si ceníme veľmi príjemnú rodinnú atmosféru a spoločné stretnutie pri občerstvení po bohoslužbách. A hlavne sme cirkevné spoločenstvo s najlepšou kávou – minimálne v Bratislave.

Aké pohnútky tá viedli k tomu, aby si prišla na bohoslužby práve k starokatolíkom v Bratislave?

Veronika Volárová: Nájst' v meste, ktoré nepoznáte, ľudí, s ktorými bez slov zdieľate rovnakú lásku, bolo pre mňa ako zacítiť vôňu domova. Je to malé, úprimné, kľúčiacie semienko, ktorého poslaním je PRIJATIE a to cítite už od dverí, keď sa na Vás usmievajú ľudia, ktorých ešte nepoznáte po mene, len preto, že ste prišli.

Čo je podľa vás jedinečné na starokatolíckych omšiach v Bratislave?

Jarka & Gabo Szüdi: Na starokatolícke bohoslužby chodíme radi kvôli pohodovej a priateľskej (skoro až rodinnej) atmosfére, ktorá nás naplňa nielen po duchovnej stránke. Sme radi, že sme našli príjemné prostredie, kde môžeme spoločne rásť, pomáhať si a inšpirovať sa navzájom.

Prečo chodíš na bohoslužby práve k bratislavským starokatolíkom?

Fero Kuminiak: Možno vás prekvapím, ale nie je to len kvôli káve a koláčikom po bohoslužbe. ☺ Príťahuje ma, že je to malé

spoločenstvo, kde sa všetci môžeme spoznať aj osobne, porozprávať sa, pozdierať sa. Na rozdiel od iných cirkví sa tu cítim plne prijímaný aj ako gej. Páči sa mi aj ekumenický rozmer spoločenstva: členovia iných cirkví sú na bohoslužbách vítaní, nie je tu prístup „ty nie si náš“. Cítim, že v tejto priateľskej atmosfére sa aj moje priateľstvo s Bohom stáva čoraz hlbším a pevnejším.

Co pro tebe znamená služba spoločenství v Bratislavě?

Pavel Vichlenda: Setkání s bratislavským starokatolíckým spoločenstvom pro mňa znamenalo po niekoľkých rokoch znovuzrobenie mého služobného kněžstva. Znovu som začal prožívať ten veľký Boží dar, ktorý mi bol daný vkládaním rukou (Srov. 2 Tm 1, 6) a ktorý vlivom mého ďalšieho složitého duchovného vývoje, ktorý mal za následok ideový a posléze i faktický rozchod s rímskou cirkv'ou, ležal niekoľko rokov ladem. Zpětně si uvědomuju, jaká by to byla škoda, kdyby to tak zůstalo natrvalo. Jsem velmi vděčný, že jsem potkal spoločenství, které mi projevilo důvěru, a díky němuž jsem začal znovu prožívat, že jsem knězem, že je to tak dobře a že jím chci být i nadále.

Jak byste definoval starokatolíckou komunitu v Bratislavě?

Rev. Walter Baer: Starokatolícká misie v Bratislavě je vzrušujúci nový projekt, ktorý sa obracia k mladým ľuďom a rodinám, ktoré usilujú otvoreně a pozitívne žít svoje životy v katolíckej tradícii. Jedným z veľkých pozitív tohoto spoločenství je i jeho ekumenický charakter. Je pro mne ctí, že mohu spolupracovať s diakonom Martinom Kováčem a touto cirk'evní obcí.

☒ *Připravil Martin Kováč*

Evropské setkání Taizé v Rize

Patnáct tisíc. Tolik mladých lidí se zúčastnilo letošního evropského setkání Taizé v lotyšské Rize. Samotná akce probíhala od 28. prosince 2016 do 1. ledna 2017. Na místě pomáhalo přes 1000 dobrovolníků, kteří na místo dorazili již 26. prosince. V následujících pár řádcích se vám budu snažit přiblížit z mého pohledu, jak takové setkání probíhalo.

Sraz jsme měli 27. prosince večer na pražském autobusovém nádraží na Florenci a měli jsme před sebou dvacetihodinovou cestu autobusem přes Polsko a Litvu. Na Taizé nás cestovalo asi 25, ale já jsem na začátku znala pouze svou kamarádku Káju.

Do Rigy jsme dorazili následující den okolo čtvrté hodiny a s věcmi vyrazili pěšky přes centrum Rigy do Kipsala Areny, kde jsme se měli zaregistrovat a obdržet základní informace. To bylo trochu náročnější, jelikož jsme trochu bloudili a všude byla spousta lidí a přijíždějící autobusy. Ale konečně jsme se dostali dovnitř a vedoucí Ondra nás rozdělil do farností a rozdával nám mapy, jak se tam dostat. Pak jsme ještě dostali večeri a mohli se po dlouhém dni vypravit do farností.

Do krásného luteránského kostelíka jsme dorazili okolo desáté hodiny večer a hned u příchodu jsme se registrovali pod své jméno a vypisovali jazyky, kterými umíme mluvit. Pak si nás vyzvedla milá Zanda, podala nám ruku a my – tři holky – jsme měly svou hostitelskou rodinu. Byly jsme ubytovány v krásném bytě s dvěma mladšími holčičkami a jednou (opravdu) tlustou kočkou.

Další den ráno jsme vyrazily zpět do kostela – hostitelského spoločenství, kde byla ranní modlitba a následné rozdelení do diskuzních skupin. V každé bylo cca 13 lidí z různých zemí a společně jsme probírali otázky dané itinerárium. Většinou šlo o to, jak vnímáme víru, anebo jak dokážeme řešit problémy. Dalším bodem programu bylo rozdávání horkého čaje na náměstí.

Odpoledne byly k dispozici workshopy anebo modlitby s bratry z Taizé. Já osobně jsem se jich neúčastnila a s kamarádkou jsme volně odpoledne využívaly k poznávání Rigy. Je to nádherné malebné městečko se spoustou památek, trhů na náměstích a nespočtem kaváren a restaurací. Říká se o ní, že je jako malá Praha. A to mohu potvrdit. Možná ještě hezčí. V centru se dá všude pohybovat pěšky a během jednoho odpoledne se tam zorientujete natolik, že pak vždy víte, kudy máte jít. Jelikož

Taizé 2016 v číslech

- 28. prosince přivezlo účastníky 189 autobusů, 2 000 lidí přiletělo, 50 lidí přivezl vlak, 55 lidí loď, zbytek vlastní doprava.
- Vypraveno 35 speciálních autobusů do Areny + 42 autobusů z hostitelských rodin.
- Za setkání bylo vydáno 11 tun teplého jídla, 80 000 porcí chleba, přes 100 000 sušenek z Laimy, 50 000 jablek a 70 000 mandarinek + 50 000 lahví vody.

se v zimních měsících v Rize stmívá již okolo půl čtvrté, celé město je krásně osvětlené. Navečer jsme jely z centra do Areny autobusem, který byl vypraven přímo pro účastníky Taizé, na večeři a následnou večerní modlitbu s bratrem Aloisem. Neskutečná atmosféra. Páteční ráno jsme opět začali diskuzními skupinami v hostitelském společenství a následně jsme vyrazily vlakem k Baltskému moři. Cesta trvá asi 30 minut, a když vystoupíte na zastávce Majori, dýchne na vás vzduch vonící po soli. Hlavní ulicí rybářského městečka se dostanete na pláž pokrytou mušlemi a vyplavenými chaluhami. Byla to nádhera. Den jsme zakončily setkáním v Areně s večeří. Silvestrovské dopoledne měla možnost menší skupina navštívit s průvodkyní ortodoxní ruský kostel. Děvčata musela mít přikryté vlasy šátkem a celá mše byla velmi striktní. Odpoledne jsme strávily s naší hostitelskou rodinou a zase v Areně. Večer nám rodina připravila lotyšský novoroční večer s tradičním pohoštěním

a zvyky. Nechyběl ani obří ohňostrojo o půlnoci pro celé město. Okolo jedné hodiny jsme se vracely do kostela na „festival národů“, kde si každý národ připravil krátké představení. Například my, jako Češi, jsme zpívali. První den nového roku byla možnost navštívit kostel, a pak jít na oběd do hostitelských rodin. Toho jsme se ale nemohli s naší českou skupinou účastnit, protože nám jel autobus zpátky do Prahy.

A můj závěr? Pokud je Vám mezi 16 a 35 lety, chcete poznat nové lidi nebo prohlubovat svou víru v Boha a nebojíte se mluvit anglicky, Taizé setkání jsou přímo pro vás. (Příští se bude konat v Basileji). A pokud jen přemýšlíte, kam vyrazit na dovolenou, a láká vás sever, toto město určitě doporučuji.

✉ Adéla Konvalinová
farnost Praha

Svatý Jan Nepomucký

Kolem postavy sv. Jana Nepomuckého v průběhu dějin vzniklo nemálo otazníků a nejistot. Byly a jsou teorie, které postavu Jana rozdělují na dvě. Existovaly neshody kolem roku jeho skutečného úmrtí i legendy, za co byl Václavem IV. skutečně umučen. Jaká ale byla pravděpodobná skutečnost? Co říkají různé kroniky a životopisy?

Jan se narodil kolem roku 1340 v tehdy malé vsi Pomuk, která náležela cisterciáckému klášteru (trosky jsou dodnes patrné pod Zelenou Horou). V kostele sv. Jakuba, který přežil mnohé požáry, byl sv. Jan s největší pravděpodobností pokřtěn, protože není známo, že by v přilehlém okolí byl jiný kostel.

O rodičích svätce a mučedníka toho mnoho nevíme. Jen, dle pozdějších úředních podpisů samotného Jana, víme, že jeho otec se jmenoval Welfin (podepisoval se „syn Welfina z Pomuku, klerik pražské diecéze, z císařské autority veřejný notář“) a asi býval pomuckým rychtářem.

První vzdělání se mu dostalo již ve zmíněném cisterciáckém klášteře, a pak studoval na pražské Karlově univerzitě, kde patřil k nejlepším žákům. Již krátce po studiích byl tehdeším arcibiskupem Janem Očkem z Vlašimi jmenován císařským notářem, což byla výsada, kterou Karel IV. dal pražským arcibiskupům. Následně se stal oltářníkem v katedrále sv. Víta.

V té době také bylo velmi oblíbené se „na stará kolena“ zapisovat na další vysokoškolská studia, a tak se Jan zapsal na práva a získal tam titul doktora. Od té doby také získal přízvisko „doktor Johánek“, protože byl dost možná malého vzrůstu. Pak jeho kariérní postup pokračoval na kanovníka u sv. Jiljí, kanovníka

vyšehradské kapituly, generálního vikáře arcibiskupa pražského, kterým už však v té době byl Jan z Jenštejna, jenž ho choval ve stejné oblíbě jako jeho předchůdce. A tři roky před svým umučením vyměňuje Jan farářský úřad u sv. Havla za místo žateckého arcijáhna, čímž získal na starost 5 děkanátů s 225 farami.

Bohužel se však dostal sv. Jan do křížku s králem Václavem IV. (synem Karla IV.) přes neshody, které měl král hlavně s arcibiskupem. Václav totiž nebyl zbožný a bohabojný jako jeho otec. Měl zálibu v honech a jiných zábavách, při kterých ve velké míře holdoval alkoholu. Také se říká, že chodil do pražských vykřičených domů a nedodržel manželskou věrnost.

Spor s arcibiskupem se týkal převážně těchto jeho zálib. Arcibiskup často káral jeho i jeho nejbližší spolupracovníky, jako například oblíbeného králova podkomorníka Zikmunda Holera. Ten byl pro své nevhodné chování z církve vyobcován. Jeho exkomunikaci podepsal právě Jan Nepomucký.

To krále velmi roznítlo a chtěl proti církevní moci nějak zakročit. K tomu si vyhlédl příležitost obsadit post opata kladrubského kláštera svým člověkem, Hynkem Pluhem. Čekal jen na smrt dosavadního opata.

Opat skutečně pro své stáří brzy skonal, ovšem v té době byl král i se svými družiníky na zábavě na hradě Žebrák a o smrti opata se nedozvěděl. Mniši z kláštera využili této příležitosti a rychle zvolili nového opata, kterého předložili arcibiskupovi ke schválení. Ten podle pravidel ohlásil volbu a stanovil lhůtu pro případné námítky. Král však stále pobýval v alkoholovém opojení na Žebráku a nikdo se proti volbě tedy neodvolal. Tak 15. března 1393 Jan z Jenštejna

potvrdil volbu opata kladrubského Olena. Toto prohlášení opět písemně ztvrdil generální vikář arcibiskupa Jan z Nepomuku.

Když se to král dozvěděl, rozzuřen se vydal zpět do Prahy. Byla pak domluvena schůzka, kde se měla situace mezi arcibiskupem a králem urovnat. Arcibiskup dokonce zrušil exkomunikaci na králova podkomorníka, král však nechal arcibiskupa, sv. Jana a další jeho lidi zatknout a odvést k výslechu a následnému mučení. Arcibiskup se snažil u krále vyprositi pro své lidi a sebe milost, ale setkal se jen s jeho výsměchem. Arcibiskupovi se pak povedlo díky svým zbrojnošům před královým hněvem prchnout, ale jeho lidi i s Janem byli vystaveni krutému mučení, jehož se zúčastnil i sám Václav IV.

Zde se nám vkrádá i jedna z legend, které tvrdí, že Václav IV. nechal Jana Nepomuckého mučit také proto, že byl zpovědníkem královny Žofie. A i přesto, že král sám žádným vzorným manželem nebyl, chtěl se dozvědět, z čeho se královna u Jana zpovídá. Král měl totiž vyhlédnutou novou manželku a hledal si důvody, pro které by se mohl nechat s Žofií rozvést. Král slýchával řeči o tom, že když není doma, královna pořádá velké zábavy. Snažil se proto získat svědectví o jejím cizoložství. Sv. Jan však neprozradil nic. Na královo naléhání prý řekl: „Králi a pane můj! Já toho jistě v paměti nemám, a abych měl, nebylo by mi to slušné učiniti, a vám také jistě slušné není, se na to ptáti.“

Král tak krutě mučil a týral Jana, že na následky zranění zahynul. Již mrtvého ho pak nechal rhodit 20. března 1393 kolem deváté hodiny večerní do Vltavy z Karlova mostu (v přibližném místě shoení do řeky stojí dnes světcova socha a znak kříže s pěti hvězdami). Nepomukovo tělo ve Vltavě vyplavalo až 17. dubna, kdy ho rybáři našli, jak je osvícen

pěti světly, podobnými hvězdám. Proto je také sv. Jan Nepomucký znázorňován s pěti hvězdami kolem hlavy, což je atribut, který kromě Panny Marie nemá žádný jiný světec.

Jan byl pohřben v nedalekém cisterciáckém chrámu sv. Kříže většího, později pak byly jeho ostatky, za nepřítomnosti krále Václava VI., převezeny do sv. Víta na Pražském hradě.

Jan Nepomucký byl blahorečen Inocencem XIII. 31. května 1721, pár let po první exhumaci jeho ostatků. Při tomto otevření hrobu byla v Janově lebce objevena organická hmota, která nepodlehla rozkladu, a pět tehdejších odborníků se shodlo, že se jedná o jazyk. Při posledním šetření se moderními metodami zjistilo, že hmota skutečně geneticky patří ke kosterním ostatkům, ale že se nejedná o jazyk, ale o mozkovou tkáň. Hmota je však nadále uchovávána v relikviáři ve tvaru jazyka.

Svatořečen byl Janem Benediktem XIII. 19. března 1729.

Ke zmatkům ohledně roku úmrtí světce a následného rozdělení jeho osoby na dva rozdílné Jany došlo velmi pravděpodobně chybou u kronikáře Václava Hájka, kde v jeho rukopise o utopení světce byla na stránce 383 připsána jednička, a následně se začala tato chyba opisovat i do dalších kronik jako rok úmrtí 1383. Ke zmatkům také přispělo špatné čtení Janova „příjmení“ v latině „de Pomuk“ jako „Nepomuk“. V tu chvíli tu vznikla teorie o Janu Nepomuckém, umučeném v roce 1383, a jiném Janu z Pomuku, umučeném v roce 1393. Každému pak byl přidán důvod smrti. První zemřel kvůli neporušení zpovědního tajemství a druhý kvůli potvrzení opata kladrubského. Tak kronikář rozdělil jednu postavu na dvě, a každé přidělil část trestu jednoho a téhož Jana Nepomuckého.

☒ *Monika Mádlová, farnost Praha*

Zprávy

Communio vychází již 20 let

V létě roku 1997 začal pravidelně vycházet starokatolický časopis Communio, který navázal na nepravidelně vydávaný časopis z počátku 90. let. V prvním čísle, které připravil bratr Jiří Jan Konvalina, který řídí redakci do dnešních dnů, bylo mimo jiné Slovo na cestu zvoleného biskupa Dušana Hejbal, seriál o starokatolické identitě „To, co všichni a všude věřili“, historie farnosti Varnsdorf, několik úvah, komuniké, zpráv, rozhovor s Ivanem Štampachem, anketa, ale i třeba recenze hudby či filmu Bájecná léta pod psa. Nedílnou součástí Communia byla i vložená příloha pro děti.

Communio již 20 let vychází ve formátu A5 a za svou existenci třikrát změnilo svou grafickou podobu. V letošním jubilejním roce bychom rádi ve spolupráci se synodní radou otevřeli diskusi nad další podobou a funkcí našeho časopisu. Je nám ctí, že v dalším čísle budeme moci přinést reportáž ze svěcení našeho nového biskupa Pavla, obdobně jako se tomu stalo v září 1997, kdy přijal biskupské svěcení Dušan Hejbal.

Biskup Pavel navštívil jihlavu

Neděli svatby v Káně Galilejské, tedy 2. neděli v mezidobí, strávil biskup elekt Pavel v jihlavské farnosti. Protože byla v plánu mše svatá pro děti (i dospělé), ale Vysočina byla zapadlá sněhem a v kostele sv. Kříže v Jihlavě byla dost zima, sešli se jihlavští farníci, v čele s farářem Martinem M. Čapkou, se zvoleným biskupem v prostředí příjemného klubu „Na

Jelitě“ poblíž Jihlavy. Po slavení eucharistie se sešla farní rada jihlavské farnosti a spolu s biskupem elektem bylo diskutováno i o otázkách správy církve a výhledech do budoucna. Celé setkání se neslo v dobrém duchu, který umocnila mj. předsedkyně farní rady Libuše Benešová příjemným občerstvením.

Autobus do Taizé

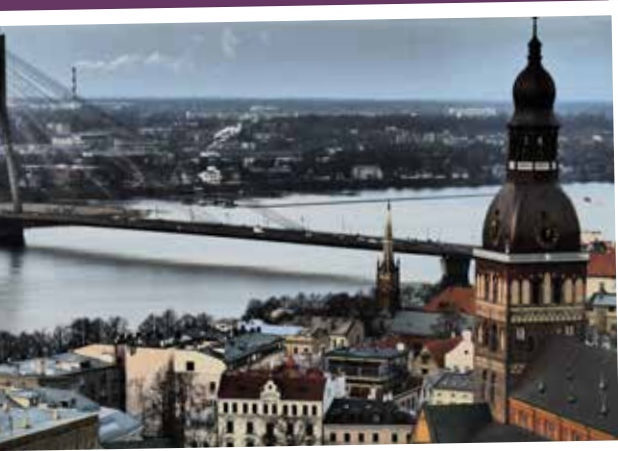
Komise mládeže Ekumenické rady církví ve spolupráci s Českobratrskou církví evangelickou vás zve k účasti na pobytu v Taizé ve dnech 5.–14. srpna 2017. Preferovaný věk účastníků je 18–30 let. Přihlašte se do 30. června 2017 na www.srcce.cz.

Výtěžek Tříkrálové sbírky překročil 100 milionů korun

Výtěžek letošní Tříkrálové sbírky je opět rekordní. Poprvé za 17 ročníků překročil hodnotu 100 milionů Kč. Výnos sbírky, kterou pořádá Charita ČR, tradičně pomůže lidem v sociální nouzi, rodinám s dětmi v tísní, handicapovaným či vážně nemocným, seniorům a dalším ohroženým skupinám.

Norská církev oddává páry stejného pohlaví

Norská luteránská církev od 1. února může oddávat v kostelech také páry stejného pohlaví. Bude však na každém farářovi, aby se rozhodl, zda novomanželům stejného pohlaví požehná či nikoli. Luteránská církev ve Švédsku, v Dánsku a ve Francii schválila církevní sňatky již dříve.

Evropské setkání taizé v Rize

